

مدیر کل امور بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی مطرح کرد

کلیات امضای تفاهم‌نامه با صندوق اعتباری هنر

برنامه‌ریزی جهت پوشش بیمه‌ای هنرمندان، روزنامه‌نگاران و نویسندگان یکی از برنامه‌های راهبردی تأمین اجتماعی در راستای تعمیم بیمه‌های اجتماعی، افزایش شمار بیمه‌شدگان جدید و برخورداری گروه‌های مختلف از خدمات این سازمان است. در همین راستا بستر توسعه بیمه‌های اجتماعی و پوشش بیمه‌ای جامعه هنری کشور و بهره‌مندی از مزایای خدماتی تأمین اجتماعی به‌واسطه انعقاد

گفت‌وگو

مهناز بیرانوند
روزنامه‌نگار

تأمین اجتماعی که تکلیف و رسالت قانونی توسعه و تعمیم پوشش بیمه‌ای افراد بدون بیمه را برعهده دارد، این‌بار هنرمندان را مانند گروه‌هایی همچون امدادگران، دامپزشکان، پزشکان و ورزشکاران در قالب بیمه‌های توافقی مشمول خدمات بیمه‌ای، درمانی، بازنشستگی و تعهدات کوتاه‌مدت قرار داده است. اکنون ۳۲گروه مختلف اجتماعی از جمله جامعه هنری در چهارچوب بیمه توافقی تحت پوشش این سازمان هستند. مهدی شکوری، مدیرکل امور بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی در ارتباط با کلیات تفاهم‌نامه سازمان تأمین اجتماعی باصندوق اعتباری هنر گفت: «تفاهم‌نامه تأمین اجتماعی با این صندوق در قالب بیمه‌های توافقی در دستور کار مشترک این سازمان و صندوق اعتباری هنر قرار گرفته است.» او ادامه داد: «تمایل مدیران و اعضای صندوق اعتباری هنر بر این بود که در قالب این تفاهم‌نامه، مزایای بیشتری از سوی سازمان تأمین اجتماعی شامل حال اعضای این صندوق شود. پیشنهاد مادر حوزه این است که اگر افراد هنرمند با سطوح درآمدی بالاتر براساس دستمزدها، امکان انتخاب این سطوح درآمدی را دارند، با استفاده از بسترهای بیمه توافقی این مهم را انجام دهند.»

قوانین و شرایط بیمه توافقی

مدیرکل امور بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی درباره بیمه توافقی هنرمندان توضیح داد: «در راستای اجرای ماده (یک) قانون تأمین اجتماعی و به‌منظور تعمیم و گسترش انواع بیمه‌های اجتماعی و استقرار نظام هماهنگ و متناسب با برنامه‌های این سازمان، از یکم آبان‌ماه سال ۱۳۸۳ متقاضیان غیرمشمول نظام حمایتی خاص فاقد رابطه مزدگیری با گرفتن مصوبه از هیأت‌مدیره تأمین اجتماعی و انعقاد توافق‌نامه با کارگزار ذی‌ربط تحت پوشش این نهاد بیمه‌گر قرار گرفتند.» شکوری اضافه کرد: «در این شرایط پرداخت حق بیمه با مأخذ کامل و با نرخ حق بیمه ۲۷درصد برای مشمولان و اعضای صندوق اعتباری هنر بر مبنای توافق‌نامه بین سازمان تأمین اجتماعی و صندوق اعتباری هنر فراهم شد. بیمه‌پردازان در این وضعیت، امکان دریافت

گزارش

جامعه هنری مانند دیگر گروه‌های بدون بیمه در اولویت توجه سازمان تأمین اجتماعی قرار دارد. استفاده از بستر بیمه توافقی جهت توسعه پوشش فعالیت‌های حوزه بیمه، زمینه بهره‌مندی جامعه هنری کشور از خدمات گسترده بیمه‌ای، درمانی، بازنشستگی و تعهدات کوتاه‌مدت تأمین اجتماعی را فراهم کرده است. به‌تازگی با اعلام تأمین اجتماعی و طبق توافق این سازمان با صندوق اعتباری هنر، گسترش تعداد بیمه‌شدگان جدید با استفاده از ظرفیت جمعیت هنری کشور هدف گذاری شده است.

آمادگی تأمین اجتماعی برای پوشش هنر مندان

میرهاشم موسوی، مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی پیش از این در راستای گسترش ضرب پوشش بیمه‌ای جامعه هنری، به آمادگی این سازمان برای همکاری به‌منظور بهره‌مندی این قشر از پوشش بیمه‌ای و بهبود و تکمیل شرایط بیمه‌ای هنرمندان اشاره کرد. او با اشاره به تأکیدات وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی درباره اقدامات اصولی حوزه بیمه هنرمندان، بیان کرد: «تأمین اجتماعی برای تحت پوشش قرار دادن این افراد و فعالان حوزه‌های فرهنگی و هنری از جمله سینماگران، آمادگی دارد. پیش از این نیز توافق‌ها و اقدامات خوبی در این زمینه انجام شد که باید با جدیت بیشتری پیگیری و تکمیل شود.» مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی با توضیح اینکه باید منابع بیمه‌ای موردنیاز برای ارائه خدمات به هنرمندان تأمین شود، افزود: «انتظار ما پیشگامی جامعه هنری برای ترویج

مزایای کامل‌تر بیمه‌ای، درمانی، بازنشستگی و تعهدات کوتاه‌مدت را از سازمان تأمین اجتماعی خواهند داشت.» او ادامه داد: «در قالب این تفاهم‌نامه حق انتخاب دستمزدهای بیشتر و طبیعتاً پرداخت حق بیمه بالاتر در اختیار هنرمندان و اعضای صندوق اعتباری هنر قرار می‌گیرد. بر این اساس، بهره‌مندی از مزایای قانونی در سطح بالاتری برای افراد هنرمند مشمول توافق مذکور، امکانپذیر می‌شود.» شکوری بیان کرد: «براساس توافق جدید با صندوق اعتباری هنر جدا از توافق قبلی در قالب بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، بیمه توافقی با نرخ ۲۷درصد از نظر ارائه تعهدات بیمه کامل‌تری محسوب می‌شود. بنابراین مشمولان مربوطه باید با معرفی سازمان تأمین اجتماعی و براساس مفاد بخشنامه‌های ذی‌ربط پیش از پرداخت حق بیمه، با هزینه شخصی مورد معاینه قرار گرفته و میزان توانایی جسمی و روحی آنان برابر ضوابط مقرر سنجیده شود. البته اگر ظرف ۱۰ سال قبل از تاریخ درخواست، یک سال سابقه پرداخت حق بیمه با نرخ کامل و یا یک سال قبل از تاریخ درخواست ۹۰روز سابقه پرداخت حق بیمه کامل را داشته باشند، از معاینات پزشکی اولیه معاف می‌شوند.»

استقبال هنر مندان از بیمه

مدیرکل امور بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی گفت: «انعقاد تفاهم بین سازمان تأمین اجتماعی و صندوق اعتباری هنر با استقبال و درخواست بسیاری از اعضای جامعه هنری کشور محقق شده است. به‌دنبال اجرای تفاهم‌نامه اشاره شده امیدواریم اقدامات بهتری در مسیر ارائه خدمات به جمعیت هنرمندان کشور از سوی سازمان تأمین اجتماعی صورت گیرد.» او تأکید کرد: «این سازمان اکنون از نظر پذیرش تعداد معرفی‌شدگان محدودیتی ندارد. در همین راستا همه این افراد با معرفی صندوق اعتباری هنر، در صورت داشتن سایر شرایط مقرر به‌عنوان مشمول پذیرفته خواهند شد.» شکوری در ادامه توضیح داد: «براساس اعلام این سازمان و توافق با صندوق اعتباری هنر، همه هنرمندان، نویسندگان و روزنامه‌نگاران بدون پوشش بیمه، در قالب بیمه توافقی و با معرفی صندوق اعتباری هنر از خدمات بیمه‌ای، درمانی و بازنشستگی بهره‌مند می‌شوند. در این نوع بیمه مقرر شده تمام حق بیمه توسط شخص بیمه‌شده پرداخت شود، چنانچه صندوق هنر بخشی از حق بیمه

این گروه را برعهده بگیرد از نظر تأمین اجتماعی بلامانع خواهد بود.»

مزایای بیمه‌ای برای هنر مندان

این مقام مسئول درباره مزایای مربوط به پوشش بیمه‌ای هنرمندان گفت: «با توجه به انعقاد قرارداد بیمه‌های توافقی با صندوق اعتباری هنر، همه افراد مشمول در راستای اجرای ماده (یک) قانون تأمین اجتماعی و گسترش انواع بیمه‌های اجتماعی از این خدمات بیمه‌ای و درمانی استفاده می‌کنند.» او با اشاره به اینکه ۱۹سال از انعقاد اولین قرارداد و تفاهم‌نامه بیمه هنرمندان گذشته، اضافه کرد: «براساس آمارهای موجود اکنون حدود ۴۷هزار و ۷۵۲نفر از هنرمندان، نویسندگان و روزنامه‌نگاران دارای قرارداد بیمه فعال، تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی هستند. البته در حال حاضر سازمان آمادگی ارائه خدمات را به همه افراد متقاضی از میان هنرمندان، روزنامه‌نگاران و نویسندگان دارد.» مدیرکل امور بیمه‌شدگان توضیح داد: «سازمان تأمین اجتماعی طبق برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته و با انعقاد تفاهم‌نامه، آمادگی همکاری به‌منظور بهره‌مندی این گروه از افراد بدون بیمه از پوشش بیمه‌ای مناسب و تکمیل شرایط بیمه‌ای را دارد. همان‌گونه که تاکنون برای ارائه خدمات بیمه‌ای، درمانی و بازنشستگی به هنرمندان و دیگر فعالان حوزه‌های فرهنگی و هنری مانند سینماگران، توافق‌ها و اقدامات مناسبی انجام شده، در این زمینه هم برای هنرمندان برنامه‌های مطلوبی امکان اجرا دارد.»

جزئیات حق بیمه هنر مندان

شکوری ادامه داد: «نرخ حق بیمه در بیمه توافقی ۲۷درصد دستمزد مبنای کسر حق بیمه است. دستمزد پایه مبنای پرداخت حق بیمه هنرمندان، نویسندگان و روزنامه‌نگاران ۱،۳ برابر حداقل دستمزد مصوب شورای عالی کار تعیین شده و متقاضیان می‌توانند نسبت به انتخاب دستمزد مبنای پرداخت حق بیمه بین ۱،۳ برابر حداقل و حداکثر دستمزد مصوب در زمان ثبت معرفی‌نامه اخذ شده از صندوق اعتباری هنر، اقدام کنند.»

بیمه‌های توافقی با ماهیت اختیاری

او در ادامه گفت: «با توجه به ماهیت اختیاری بیمه‌های

بیمه

یادداشت

بیمه‌های توافقی ابزار گسترش بیمه‌های اجتماعی

نرگس اکبرپور روشن

نویسنده علمی پژوهش‌های علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

با توجه به ضرورت تعمیم بیمه‌های اجتماعی و نیاز گروه‌های مختلف به بهره‌مندی از پوشش بیمه‌ای، بستر بیمه‌های توافقی را می‌توان رویکرد اثرگذار در گسترش بیمه‌های اجتماعی دانست. در شرایطی که حدود ۳۰درصد جامعه از مزایای بیمه‌های اجتماعی بهره‌مندنیستند، اینکار و اهتمام سازمان تأمین اجتماعی به افزایش ضرب نفوذ بیمه‌های توافقی در بین گروه‌های مختلف اجتماعی سازو کاری مؤثر شمرده می‌شود. با نگاه به استدلال منطق محور بیمه‌های اجتماعی در ارتباط آن باحوزه کسب‌وکار و اشتغال، ابتدا رشد و توسعه بیمه‌های اجتماعی در بین شاغلان باید مورد توجه و تمرکز سازمان‌هایی نظیر تأمین اجتماعی باشد. در این شرایط، افراد تبعی شاغلان نیز به‌عنوان بخشی از افراد بدون پوشش بیمه‌ای، به جمع بیمه‌شدگان اضافه می‌شوند. البته به دلیل فعالیت بخش بزرگی از جمعیت بدون بیمه جامعه در حوزه مشاغل بدون رابطه کارگری و کارفرمایی، ضرورت چاره‌اندیشی درباره چگونگی پوشش بیمه‌ای آنان بیشتر مشخص می‌شود. به همین واسطه بیمه‌های توافقی در حوزه عملکردی تأمین اجتماعی، بستر ساز رشد بیمه‌شدگان در حوزه فعالان مشاغل بدون رابطه مزدگیری محسوب می‌شوند. پوشش بیمه‌ای بیش از ۹۰درصدی شاغلان مزدبگیر در مقابل ضریب پوششی ۵۰درصدی بیمه شاغلان غیرمزدی تأکیدی بر اهمیت گسترش این نوع بیمه است. در صورت حداکثری شدن پوشش بیمه‌های اجتماعی برای افراد شاغل، باید پوشش این گروه‌ها در اولویت قرار گیرد. سازمان تأمین اجتماعی به‌عنوان بزرگ‌ترین نهاد بیمه‌ای حوزه شاغلان کشور، باادرا بودن این قابلیت امکان پوشش بیمه‌ای شاغلان غیرمزدی در قبال پرداخت حق بیمه را به‌صورت اختیاری دارد. بیمه‌های توافقی در این حوزه نقش کارکردی دارند. در این زمینه طرح‌های مربوط به بیمه‌های خاص شامل هنرمندان، بافندگان، رانندگان، کارگران ساختمانی، باربران، خادمان مساجد و کارفرمایان صنفی و حرف و مشاغل آزاد و بیمه‌های توافقی از طرف تأمین اجتماعی طراحی و اجرایی شده است. عدم آینده‌نگری برخی شاغلان، نبود تسلط لازم بر قوانین و دستورالعمل‌های بیمه‌ای و همچنین مزایای بیمه‌شدن و متفاوت بودن ماهیت و نوع مشاغل غیرمزدی، دلایل تحت پوشش قرار نداشتن بخشی از شاغلان بدون کارفرما محسوب می‌شود. یکی از رویکردهای سازمان تأمین اجتماعی برای رفع خلأ بیمه‌ای مشاغل غیرمزدی، استفاده از ظرفیت بیمه‌های توافقی است که از طریق ساماندهی گروه‌های مشاغل با مشارکت نهادها به ساده‌سازی روند شناسایی و بیمه افراد کمک می‌کند. بیشتر از ۶۵درصد پوشش سازمان تأمین اجتماعی مربوط به بیمه‌های اجباری و مشاغل مزدبگیری است که براساس بند «الف» ماده (۴) قانون تأمین اجتماعی با پرداخت حق بیمه توسط کارفرما بیمه می‌شوند. در این نوع پوشش، بیمه‌شدگان بدون رابطه مزدگیری با کارفرما، طبق توافق تأمین اجتماعی با دیگر سازمان‌ها، تحت پوشش مقررات این نهاد بیمه‌گر قرار می‌گیرند. در این رویکرد، متقاضیان از سوی دستگاه‌ها به تأمین اجتماعی معرفی می‌شوند. البته مسئولیت شناسایی و معرفی افراد واجد شرایط با این نهادهای مرتبط است. تاکنون ۳۲دسته از گروه‌های اجتماعی با این روش تحت پوشش قرار گرفته و بیش از ۱۵۰هزار نفر از بیمه‌شدگان سازمان را شامل شده‌اند. توجه به تفاوت عمده مشاغل غیرمزدی و امکان تعیین دامنه‌های متفاوت دستمزد برای هر یک از گروه‌های شغلی از جمله مزیت‌های این روش بیمه‌ای محسوب می‌شود. دستمزد اقشار مختلف شاغل در گروه‌های کاری از یکدیگر متفاوت است. در نظر نگرفتن این تفاوت سطوح درآمد، موجب پیامدهای نامطلوب برای بیمه‌شده در زمان مستمری‌بگیری و خدشه وارد کردن به نقش بازتوزیعی بیمه‌های اجتماعی است. سهولت در شناسایی متقاضیان واجد شرایط و ساماندهی آن‌ها از طریق یک سازمان طرف حساب با تأمین اجتماعی از دیگر مزیت‌های این گونه پوشش بیمه‌ای است. تأکید بر بیمه‌های توافقی ضمن اثرگذاری در افزایش پوشش بیمه‌ای و به‌روز برای تأمین اجتماعی، از طریق افزایش تعداد بیمه‌شدگان، پایداری مالی و جمعیتی این سازمان را در پی دارد. بنابراین بیمه‌های توافقی به‌عنوان یکی از طرح‌های پایداری اجتماعی کشور، پایداری مالی تأمین اجتماعی را نیز به همراه خواهد داشت.